

Brandutredare Alf Gäverth hos räddningstjänsten

Räddningsverket hade år 2000 kommit igång med att samla in brandutredningar från hela landet. Ett 40-tal räddningsbefäl var engagerade och där ingick Alf Gäverth (född 1956) från Karlstadsregionen. De fick utbildning vid SRV:s skola i Revinge tillsammans med polisutredare. För brandfolket ingick även juridik. Man tränade att ”läsa brandbilden”, se mönster och arbeta metodiskt. Alf berättade att de också tränade att lura varandra.

Alf gjorde de flesta utredningar i den egna regionen och berättar att det var lättare förstå om man varit med från insatsens början. Han var fri att ta upp bränder att utreda – någon kunde tycka det att vore intressant att titta på eller om det inte hänt tidigare. Man kunde fortsätta när polisen gjort sitt, läsa av platser och bredda seendet samt utesluta orsaker. Ibland kunde man också samråda med polisens utredare. Produkter som misstänktes vara felaktiga kunde skickas till SKL (nu NFC). Projektet upptäckte att kyl- och frysar började brinna pga. defekt termostater av ett visst fabrikat.

Försäkringsbolagen har sin avtalsregler om bland slarv och oförsiktighet vilket kunde minska skadeersättningen. Ibland ville deras utredare ha stöd med underlag – allt gjordes i tjänsten. Alf säger att arrangemang för att dölja en anlagd brand ofta kan upptäckas. Vid ett larm förstod man snabbt att det brann på flera ställen i samma hus – sökande skedde under tiden som rökluften tilltog. Det visade sig att en elledning kommit i kontakt med vassmattor (användes i putsade byggnader) som hölls ihop att metallnät.

Man hittade ofta fel i brandsektioneringar som uppstått vid till- eller ombyggnader. Det blir allt för ofta brister i tätning när installationer dras fram. Vid storbranden i ett flerfamiljshus på Rud år 2001 hittades en felkonstruktion. Hyresgäster i andra hus ville inte bo kvar och felet fanns över hela landet – Boverket agerade.

I klubbens facklitteratur syns att ämnet har varit med i utbildningar sedan mycket länge och berört bl.a. observationer vid framkomst och släckning med hänsyn till utredningar. Polis kallas alltid i samband med bränder.

Föreskrifter om undersökningsrapport efter kommunal räddningsinsats MSBFS 2021:5 gäller från 2022; När en räddningsinsats är avslutad ska kommunen enligt LSO 3:10 se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen har genomförts.

Intervjun gjord av Björn Albinson april 2022.